

BIULETYN BAŁTYCKI**W I L B I**

Nr.

Wilno, dnia 20 marca 1935 r.

278.

T r e ś ć n u m e r u :

LOTWA:

1. Prasa łotewska w dniu imienin Marszałka Piłsudskiego. 2. Zgon nuncjusza papieskiego w Rydze mgre A.Cechini. 3. Odwołanie rautu w poselstwie polskiem w Rydze.

-o-

LOTWA. 1. Prasa łotewska w dniu imienin Marszałka Piłsudskiego. Z okazji imienin Marszałka Józefa Piłsudskiego cała prasa łotewska zamieszcza obszernie artykuły.

Pismo reprezentujące wojskowe sfery łotewskie "Latvijas Kareivis" z dn.19.III.35 r. w obszernym artykule opisuje walki Marszałka Piłsudskiego z rządem carskim oraz jego działalność w czasie wojny, zmierzającą do odbudowy niepodległej Polski. Charakteryzując osobę Marszałka Piłsudskiego "Latvijas Kareivis" pisze: "Józef Piłsudski rządzi dziś Polską nie dlatego, że władza ta mu z prawa przysługuje, lecz dlatego, że jest on w Polsce przez wszystkich uważany za najlepszego wodza. Zdobywszy władzę, Marszałek pozostał takim samym zwykłym człowiekiem, który dla siebie osobiście niczego nie wymaga. W dniach swojej młodości cierpiał on niedostatek materjalny, a surowy żywot spartański wywarł na nim silne wrażenie. Nigdy też nie był on skłonny do rozrzutności. Jego codzienny posiłek został taki sam, jak za czasów, gdy prowadził on pracę konspiracyjną i gdy prześladowała go policja trzech zaborców polskich. Pozostał on taki sam skromny rządcą Polską, jaki był za czasów zesłania na Syberji lub wówczas, gdy był komendantem i duszą swych legjonów, gdy oddawał swe ostatnie grosze dla polskiej sprawy narodowej." -

Wielkie pismo łotewskie "Jaunakas Zines" z dn.19.III.35 r. również obszernie opisuje walki Marszałka Piłsudskiego z rządem carskim, jego akcję konspiracyjną i wielkie zasługi w pracy nad odbudową Polski. Pismo zaznacza, iż wskrzesiwszy niepodległą Polskę w r.1923 Piłsudski wyrzekł się władzy i zamieszkał w cichym dworku pod Warszawą, gdzie pisał swe wspomnienia historyczne. Nie przyjął on pensji i pragnął sam zarobić na swe utrzymanie. Nie posiadał on żadnego majątku i dlatego wypadło mu walczyć z wielkimi trudnościami materjalnymi. Jednak i usunąwszy się od polityki nie mógł on w tym stanie długo pozostać. Polska podówczas przeżywała ciężkie chwile. Był to okres wadliwego zrozumienia oraz realizowania haseł demokratycznych. Parlament rozpadł się, sam nie mógł pracować i rządowi krępował ręce. Marszałek Piłsudski, chociaż stał na uboczu, jednak pilnie śledził za życiem politycznym Polski. Widząc, że Polska, dla której on tak wiele walczył, stoi w obliczu niebezpieczeństwa upadku, - ponownie widział się zmuszony do ingerencji. Miało to miejsce w r.1926. Wystarczyło jednego jego słowa, a cały naród odwrócił się od dotychczasowych przywódców Polski. Dziś Marszałek Piłsudski rządzi Polską, jako polski bohater narodowy, - jako człowiek, którego naród polski stawia wyżej ponad wszystkich. W życiu jest on zwyczajny skromny i to jest charakterystyczną cechą siwego Marszałka Polski." -

Oficjalne pismo łotewskie "Br.Zeme" z dn.19.III.35 r. pisze: "Dzień Józefa jest w Polsce dniem radości i nadziei. Dzień ten przypomina Polsce dawne czasy, historje niewoli, ciężkie męki, - historję, obfitującą w nieznanym bohaterów i serca, które zginęły w ciągu lat. Józef Piłsudski jest imieniem nowo wskrzeszonej Polski. Osoba Piłsudskiego jest w Polsce wielkim czynnikiem, z którym wiążą się nietylko odrodzenie Polski, lecz także i jej teraźniejszość. Teraźniejszość łączy się z przyszłością, o której decyduje jego imię. I na przyszłość imię to będzie wskazywało Polsce wytrwałość, rozwagę i często tajemniczą niezrozumiałą siłę. Józef Piłsudski jest cichym ustawodawcą Polski.

Imię Piłsudskiego nie jest obce również i dla Łotwy. Ci, którzy przeżyli historję odrodzenia Łotwy, wiedzą, że już przed kilkudziesięciu laty istniały wspólne rozmowy i wspólne dążenia do jednego celu. Gdy po roku 1905 Łotwa została pognębiona i gdy nie było już

możliwości wygrania walki, ukazały się pierwsze wspólne drogi. Łotewscy emigranci polityczni, których losy zagnały do Anglii, Szwajcarii i Francji spotkali się tam z emigrantami polskimi i podjęli wspólną pracę konspiracyjną dla dobra Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii. O okresie tym możnaby jeszcze dużo mówić. Te różnice jest niezrozumiała dla tych, którzy nie znają przeszłości. Wypadki, które doprowadziły do wskrzeszenia niepodległości państw bałtyckich oraz niepodległości Polski, wiążą się z ideami, których korzenie tkwią w końcu XIX stulecia. Początkowo emigranci łotewscy byli nastrojeni antynarodowo. Zdawało się im, że kraj rodzinny i ziemia ojców to pojęcia przesadzone.

Łotwacy byli inni. Patrjotyzm ich był wynikiem walk historycznych. I z tych właśnie źródeł wraz z innymi przyszedł duch nowy oraz ruch wolnościowy. Spotkanie emigrantów łotewskich z Piłsudskim i jego przyjaciółmi zdecydowało o nowym kierunku w łotewskich walkach niepodległościowych. Po porażce r.1905 powstała konieczność nawiązania nowych więzów z ruchem, w którego programie figurowała walka o niepodległość. Po roku 1905 Marszałek Piłsudski zrozumiał, iż należy się szykować do jeszcze większej i poważniejszej walki. Dlatego też w zaborze austriackim stworzył on tajne szkoły wojskowe. Do szkół tych zapraszał on także Litwinów. Gdy do Polski przemycano nielegalną literaturę, potrzeba było pracować wspólnie. Marszałek Piłsudski sam o wszystko się troszczył. Marzyciel i bojownik a jednocześnie polityk i organizator - Piłsudski szykował siły do wyzwolenia Polski i w pierwszych dniach wielkiej wojny, wraz ze swymi legionami stanął do walki. Na zakończenie "Br.Zeme" podkreśla, iż dzień imienia Marszałka Polska obchodzi, jako dzień swego odrodzenia. W dniu tym Marszałka i Polskę wspominają również ci wszyscy, którzy znają walki wielkiego narodu polskiego oraz jego męźnych i mądrych bojowników.-

"Siegodnia" z dn.20.III.35 r., zamieszczając z okazji imienia Marszałka Piłsudskiego Jego podobiznę, podaje dość obszerny przegląd walk Marszałka o niepodległość Polski, wspomina, iż "aktywna natura Marszałka nie mogła pogodzić się z bezczynnością", co doprowadziło do wypadków majowych, oraz stwierdza, iż "Marszałek Józef Piłsudski nie przestaje odegrywać w Polsce roli czynnika decydującego we wszystkich donioślejszych zagadnieniach wewnętrznej i zagranicznej polityki Polski".

2. Z g o n n u n c j u s z a p a p i e s k i e g o w R y d z e m g r e A. C e c h i n i. "Siegodnia" z dn.20.III.35 r. donosi, iż dn.19.III.35 r. zmarł w Rydze nuncjusz papieski w Łotwie mgre A.Cechini. Pismo zaznacza, iż mgre Cechini, który był dziekanem korpusu dyplomatycznego w Rydze, był wielkim przyjacielem Łotwy. O Łotwie i Rydze mgre Cechini odzywał się zawsze z wielką przychylnością i zazwyczaj twierdził, iż nie chciałby opuścić Rygi, gdyż czuje się w niej świetnie."Siegodnia" zaznacza, iż mgre Cechini pozostawał w najlepszych stosunkach z przedstawicielami państw obcych w Rydze.-

3. O d w o ł a n i e r a u t u w p o s e l s t w i e p o l s k i e m w R y d z e. "Siegodnia" Nr.78 z dn.20.III.35 r. donosi, iż w związku ze śmiercią św.p. nuncjusza mgre Cechini odwołany został raut w poselstwie polskim w Rydze, który miał się odbyć w dniu 19 marca ku uczczeniu imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wobec niemożności dla braku czasu powiadomienia wszystkich zaproszonych o odwołaniu rautu, poseł polski w Rydze uprasza wszystkich zaproszonych o przyjęcie tego odwołania do wiadomości w drodze prasowej. W dniu 19 marca o godz. 10-ej rano w kościele Matki Boskiej Bolesnej odbyło się nabożeństwo z okazji imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego. W czasie nabożeństwa grała znana skrzypaczka polska p.Dubińska.-

